

Кухарєва Н.М.

Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав»

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЛИСТІВКИ ПОШТОВІ ІЗ ФОНДОВОЇ КОЛЕКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ІСТОРИКО-ЕТНОГРАФІЧНОГО ЗАПОВІДНИКА «ПЕРЕЯСЛАВ» (ІНВЕНТАРНА ГРУПА «ФІЛАТЕЛІЯ»)

Шевченківські листівки поштові у фондовій колекції НІЕЗ «Переяслав» належать до декількох інвентарних груп, а саме до групи «ПХІМ» (Переяслав-Хмельницький історичний музей), «НДФ» (науково-допоміжний фонд), «ФТ» («Філателія»).

Мета статті полягає у вивченні фондово-облікової документації Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав» по інвентарній групі «Філателія» («ФТ») із метою подачі опису тих музейних предметів, які становлять частину колекції шевченкіани заповідника, зокрема листівок поштових.

Опрацьовано картотеку інвентарної групи «Філателія» («ФТ») у номінації шевченківські листівки поштові та зроблені описи відповідно до інвентарних карток і науково-уніфікованих паспортів НІЕЗ «Переяслав». На основі фондових матеріалів досліджено джерело надходження, розміри, техніку, матеріал музейного предмета, час і місце побутування. Цінним для дослідження є особи та події, пов'язані з цим музейним експонатом.

В інвентарній групі «ФТ» («Філателія») нараховується 31 поштова листівка на шевченківську тематику. Всі листівки зазначеної групи видані у II пол. ХХ ст. різними видавництвами, зокрема видавництвом «Мистецтво», «Радянська Україна», видавництвом Міністерства зв'язку України, Державним видавництвом образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР тощо.

На листівках представлено шанування пам'яті про Тараса Шевченка: його автопортрети, портрети поета різних художників, зображення музеїв, які носять його ім'я. За допомогою листівок філателістичної шевченкіани можна ілюстративно подати життя поета, його творчість як художника, високу повагу до його імені та творчого доробку з боку суспільства. Розглянуті у статті листівки були здані до фондів заповідника у 2007–2008 роках. Основна їх частина належала вчительці української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівні, яка використовувала їх на уроках.

У статті введено до наукового обігу музейні предмети інвентарної групи «Філателія» («ФТ») із фондової колекції НІЕЗ «Переяслав», зокрема колекцію шевченківських листівок. Ці матеріали є продовженням дослідження шевченкіани із колекції заповідника, яка є одним із розділів наукової теми автора та слугуватиме для створення каталогу музейних предметів на шевченківську тематику.

Ключові слова: шевченківська листівка поштова, розмір, техніка, матеріал, інвентарна група «Філателія».

Постановка проблеми. «Шевченкіана фондової колекції НІЕЗ «Переяслав» є науковим дослідженням автора. Актуальність цієї проблематики полягає у вивченні, обробці фондово-облікової документації шевченкіани, яка відноситься до інвентарної групи «Філателія», та введенні їх до наукового обігу. На цьому етапі розглядається колекція листівок, які складають частину образотворчих і письмових джерел шевченкіани фондової колекції заповідника.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Натепер відсутнє цілісне дослідження колекції листівок із фондового зібрання НІЕЗ «Переяс-

лав», які належать до різних інвентарних груп. Вийшла друком стаття Л.І. Гладун «Філокартична шевченкіана в зібранні Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав», у якій автор дає характеристику колекції листівок інвентарної групи ПХІМ [1, с. 79–82].

Постановка завдання. Мета статті полягає у вивченні фондово-облікової документації Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав» по інвентарній групі «Філателія» («ФТ») з метою подачі опису тих музейних предметів, які становлять частину колекції шевченкіани заповідника, зокрема листівок поштових.

Виклад основного матеріалу дослідження. Філателія фондового зібрання представлена не лише поштовими марками, але й ілюстративними конвертами, поштовими листівками, а також відбитками ювілейних, пам'яткових штемпелів і навіть календарних поштових штемпелів населених пунктів, які мають відношення до відповідної особистості чи події. Шевченківські листівки поштової у фондовій колекції НІЕЗ «Переяслав» належать до декількох інвентарних груп, а саме до групи «ПХІМ» (Переяслав-Хмельницький історичний музей), «НДФ» (науково-допоміжний фонд), «ФТ» («Філателія»). В інвентарній групі «ФТ» («Філателія») нараховується 31 поштова листівка на шевченківську тематику.

Автор наводить описи музейних предметів інвентарної групи «Філателія» («ФТ»), подані за інвентарними картками та науково-уніфікованими паспортами фондового зібрання НІЕЗ «Переяслав»:

1. ФТ-4616 КВ-38933 Листівка поштова «Музей Т.Г. Шевченка в Каневі», видавництво «Радянська Україна», 80-ті рр. ХХ ст., фото М. Семоченка. У центрі листівки зображено будинок музею, навколо дерева, сходами йдуть люди. Знайдено у Бови Зої Федорівни, яка проживає у м. Переяславі, вул. Велика Підвальна, 82, 2007 р., 10,5x14,5 см, папір, фотодрук [2].

2. ФТ-4614 КВ-38931 Листівка поштова «Пам'ятник Т.Г. Шевченку біля історичного музею м. Переяслава», 60-ті рр. ХХ ст., фото І. Охріменка. На передньому плані зображено пам'ятник Т.Г. Шевченку в м. Переяславі, на задньому плані – будинок колишнього історичного музею. навколо – дерева та кущі. Знайдено у Бови Зої Федорівни, яка проживає у м. Переяславі, вул. Велика Підвальна, 82, 2007 р., 8,5x14 см, папір, фотодрук [2].

3. ФТ-4944 КВ-40021 Листівка поштова «По шевченківських місцях», 80-ті рр., ХХ ст., Міністерство зв'язку СРСР, фото Г. Буланова, С. Филипчака, худ. І. Мартинов. Листівка має згин по вертикалі. Титульна сторінка – пам'ятник Т.Г. Шевченку в Черкасах, на звороті – пам'ятник Т.Г. Шевченку в Каневі, на розгортці – вітальний напис. Знайдено у Зубер Світлани Миколаївни, яка проживає у м. Переяславі, вул. Песклова, 13, 2007 р., 15x9,4 см, папір, фотодрук. Листівка зберігалася в архіві М.І. Сікорського, колишнього генерального директора НІЕЗ «Переяслав» [2].

4. ФТ-4983 КВ-40110 Листівка поштова із зображенням пам'ятника Т.Г. Шевченку в м. Києві, 70-ті рр. ХХ ст., Міністерство зв'язку СРСР, фото Р. Якименка, скульптор Є. Манізер, архітектор Є Левінсон. На листівці зображена весняна пора

року, на передньому плані – квітучі тюльпани. Знайдено у Зубер Світлани Миколаївни, яка проживає у м. Переяславі, вул. Песклова, 13, 2007 р., 10,6x15 см, папір, фотодрук [2].

5. ФТ-5052 КВ-40332 Листівка поштова «Канів. Пам'ятник Т.Г. Шевченку» (з комплекту листівок про Шевченківський заповідник у м. Каневі), видавництво «Мистецтво», Київ, 1963 р., фото Г. Градова. На високому постаменті зображено пам'ятник Т. Шевченку, біля підніжжя лежать вінки, поруч стоїть невеличка група людей. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 14,7x10,5 см, папір, фотодрук [2].

6. ФТ-5053 КВ-40333 Листівка поштова «Канів. Музей Т.Г. Шевченка» (з комплекту листівок про Шевченківський заповідник у м. Каневі), видавництво «Мистецтво», Київ, 1963 р., фото Г. Угриновича. На листівці зображено двоповерховий будинок із двосхилим дахом, перед ним – кущі та дерева. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 14,7x10,5 см, папір, фотодрук [2].

7. ФТ-5054 КВ-40334 Листівка поштова «Канів. На Тарасовій горі» (з комплекту листівок про Шевченківський заповідник у м. Каневі), видавництво «Мистецтво», Київ, 1963 р., фото Г. Угриновича. На листівці зображено загальний вигляд Тарасової гори: на передньому плані – ряд кущів і дерев, на певній відстані посередині височить пам'ятник Т.Г. Шевченку, а біля його підніжжя зображено групу людей, вдалині видніється річка Дніпро. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 14,7x10,5 см, папір, фотодрук [2].

8. ФТ-5055 КВ-40335 Листівка поштова «Канів. Інтер'єр музею Т.Г. Шевченка» (з комплекту листівок про Шевченківський заповідник у м. Каневі), видавництво «Мистецтво», Київ, 1963 р., фото Г. Угриновича. На листівці зображено фрагмент Канівського музею Т.Г. Шевченка: скульптурне зображення в повний зріст Т.Г. Шевченка, за його спиною – вікна з вітражами. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 14,7x10,5 см, папір, фотодрук [2].

9. ФТ-5056 КВ-40336 Листівка поштова «Канів. В одному із залів музею Т.Г. Шевченка» (з комплекту листівок про Шевченківський заповідник у м. Каневі), видавництво «Мистецтво», Київ, 1963 р., фото Г. Угриновича. На листівці зображено фрагмент одного із залів музею Т.Г. Шевченка в Каневі. На передньому плані – скульптура кобзаря, за його спиною стоїть російський поет О. Пушкін, слухаючи спів останнього. На задньому плані – невелика скульптура маленького Тараса, на стінах – картини та анотації. Знайдено у жителя с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 14,7x10,5 см, папір, фотодрук [2].

10. ФТ-5057 КВ-40337 Листівка поштова «Форт Кара-Бутак» (1848 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На передньому плані зображена невелика річка, зліва – троє осіб, далі видніється верблюд і дах малої споруди, на задньому плані – фортеця з міцними спорудами та масивною баштою. Знайдено у жителя с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,7 см, папір, літографія, фотодрук [2].

11. ФТ-5058 КВ-40338 Листівка поштова «Казахські діти-байгуші» (1853 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці зображено двох казахських хлопчиків, які просять біля дверей милостиню, за ними стоїть Т.Г. Шевченко, на дверях висить кашкет. Знайдено у жителя с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,7 см, папір, літографія, фотодрук [2].

12. ФТ-5059 КВ-40339 Листівка поштова «Натурниця» (1840 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На передньому плані зображена жінка-натурниця на ліжку з відкритим торсом спиною до глядача, її ноги прикриті ковдрою, на задньому плані – завіса. Знайдено у жителя с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,8 см, папір, літографія, фотодрук [2].

13. ФТ-5060 КВ-40340 Листівка поштова «Солдат і смерть» (літографія 1844 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці на передньому плані зображено

солдата в повному обмундируванні царської армії середини XIX ст. в головному уборі з люлькою в зубах, перед ним – смерть у вигляді жіночого скелета з фатою на голові. Вона обв'язана плахтою та попередницею з косою, яку віддає солдатові. На задньому плані змальовано вітряк і селянську хату, біля неї стоїть солдат. Знайдено у жителя с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,5 см, папір, літографія, фотодрук [2].

14. ФТ-5062 КВ-40342 Листівка поштова «Автопортрет» (1860 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці – погрудне зображення чоловіка середнього віку, в анфас, у пальто з коміром та смушевою шапкою, довгими вусами. Внизу ледь помітний підпис: «Т. Шевченко». Нижче, у кружечку, ініціали автора «Т. Ш.». Малюнок виконаний способом гравірування на металевій пластині за допомогою методу протравлювання азотною кислотою – офорт. Знайдено у жителя с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,5 см, папір, літографія, фотодрук [2].

15. ФТ-5063 КВ-40343 Листівка поштова «Т.Г. Шевченко» (1859 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст. На листівці – погрудне зображення чоловіка в анфас, у сюртуці, костюмі та краватці, без головного убору, з вусами. Внизу підпис: «Т. Шевченко». Знайдено у жителя с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 14,5x10,5 см, папір, літографія, фотодрук [2].

16. ФТ-5064 КВ-40344 Листівка поштова «У Решетилівці» (1845 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці зображено в'їзд у населений пункт. На передньому плані – невелика група людей, справа на пагорбі стоїть хата, неподалік – копиця сіна. Все обгороджено тином. Зліва – каплиця, а вдалині видніється церква. Картина намальована і зафарбована в коричневий колір – сепія. Знайдено у жителя с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,5 см, папір, літографія, фотодрук [2].

17. ФТ-5065 КВ-40345 Листівка поштова «Казашка» (1856 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На лис-

твіці на передньому плані зображена жінка в повний зріст, боса, яка в зажурливому стані сперлась на ручну ступу, поряд розкидані різноманітні речі побуту, трохи далі під юртою сидить хлопець у головному уборі, але без натільної сорочки, за ним – напіврозкрита юрта. З лівої сторони на перекладині сидить птах, який тікає від собаки. Малюнок зафарбований у коричневий колір – сепія. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,5 см, папір, літографія, фотодрук [2].

18. ФТ-5066 КВ-40346 Листівка поштова «У в'язниці» (1856 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці відтворена камера в'язниці, де на передньому плані зображені два в'язні: один сидить на кам'яній підлозі босий, а другий лежить (теж босий). Вони між собою з'єднані металевими кайданами. На задньому плані – теж група в'язнів, а біля дверей – тюремний наглядач, вгорі на проволочці сушиться сорочка. Малюнок виконаний темно-брунатною аквареллю. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,5 см, папір, літографія, фотодрук [2].

19. ФТ-5067 КВ-40347 Листівка поштова «Пожежа в степу» (1848 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці зображений степ у нічний час. На передньому плані зліва сидить невелика група людей навколо багаття біля юрти, далі вершник напуває коня посеред озера. На задньому плані видніється табір, обгороджений возами, вдалині – велике зарево вогню (пожежа в степу). Картина виконана темно-коричневими, червоними, сірими кольорами. Внизу міститься ледь помітний підпис «Т. Шевченко. 1848». Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,8 см, папір, літографія, фотодрук [2].

20. ФТ-5068 КВ-40348 Листівка поштова «Автопортрет» (1857 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці – портрет Т.Г. Шевченка: погрудне зображення чоловіка в анфас, одягненого в свиту без головного убору, з чорною густою бородою та вусами. Збоку: «1857», а внизу дарчий напис: «Михайлу Семеновичу Щепкіну на пам'ять.

24 декабрь 1857». Автопортрет виконаний чорним і білим олівцем. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 16x11 см, папір, літографія, фотодрук [2].

21. ФТ-5069 КВ-40349 Листівка поштова «Селянська родина» (1843 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці на передньому плані зображена селянська сім'я: чоловік та жінка, одягнені в літній селянський одяг, на голові у жінки – очіпок, біля них маленька дитина, яка робить перші самостійні кроки. Справа – собака, яка спостерігає за сім'єю. На задньому плані видніється хата, на причілку якої сидить дід – старший господар двору. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,5 см, папір, літографія, фотодрук [2].

22. ФТ-5070 КВ-40350 Листівка поштова «Хата батьків у Кирилівці» (1843 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці зображена старенька дерев'яна хата батьків Т. Шевченка, під соломою, в зруб. Перед хатою на тину і на кілку висять горщики. Внизу підпис у дужках «Хата Шевченка», ще нижче – «По указанию самого Шевченка». Малюнок виконаний олівцем. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,5 см, папір, літографія, фотодрук [2].

23. ФТ-5071 КВ-40351 Листівка поштова «Місячна ніч на Кос-Аралі» (1848–1849 рр.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці зображене чорне небо, над горизонтом – повний місяць, внизу – заплава моря, невелика коса, на березі видніється якір, а з іншого боку – собака, недалеко від берега – три човни та зарослі очерету. Малюнок виконаний акварельними фарбами. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,7 см, папір, літографія, фотодрук [2].

24. ФТ-5072 КВ-40352 Листівка поштова «Портрет Айри Олдріджа» (1858 р.), видавництво «Мистецтво», Київ, II пол. XX ст., худ. Т.Г. Шевченко. На листівці портретне зображення Айри Олдріджа, американського негритянського актора-трагіка (1807–1867), який виступав у теа-

трах Нью-Йорка, Лондона й інших європейських країнах, у Росії. Погрудне зображення в легкому сюртуці, білу сорочку прикрашає французька бабочка, кучеряве волосся, без головного убору, з вусами. Внизу справа надпис, зроблений рукою автора: «1858. Т. Шевченко. 25 декабря». Малюнок виконаний італійським і білим олівцями. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 15x10,7 см, папір, літографія, фотодрук [2].

25. ФТ-5073 КВ-40353 Листівка поштова «Т.Г. Шевченко», худ. І. Рєпін, 1888 р., Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, Київ, 1961 р. На листівці зображено портрет Т.Г. Шевченка в анфас. Погрудне зображення, одягнений у легке демісезонне розстебнуте пальто. без головного убору, з вусами. На звороті – дарчий напис. Знайдено у жительки с. Циблі Переяславського району, колишньої вчительки української мови та літератури Циблівської восьмирічної школи Хоменко Дарії Іванівни, 2008 р., 14,5x10,5 см, папір, літографія, фотодрук [2].

26-30. ФТ-5198 (1-5) КВ-41056 Серія фотолистівок поштових:

1. Фотолистівка поштова «Пам'ятник Т. Шевченку», фото В. Халакова, видавництво «Радянська Україна», 1967 р. Знайдено у жительки м. Переяслава Барабаш Т.К., яка проживає по пров. Літописний, 5, 2008 р. Серія присвячена 50-річчю Жовтневої революції, 14,8x10,5 см, папір, друк [2].

2. Фотолистівка «Вид на береги Дніпра з Володимирської гірки», фото І. Кропивницького, видавництво «Радянська Україна», 1967 р. Зображено пам'ятник князю Володимиру. Знайдено у жительки м. Переяслава Барабаш Т.К., яка проживає по пров. Літописний, 5, 2008 р. Серія присвячена 50-річчю Жовтневої революції, 14,8x10,5 см, папір, друк [2].

3. Фотолистівка «Музей українського мистецтва», фото І. Кропивницького, видавництво «Радянська Україна», 1967 р. Зображено пам'ятник князю Володимиру. Знайдено у жительки м. Пере-

яслава Барабаш Т.К., яка проживає по пров. Літописний, 5, 2008 р. Серія присвячена 50-річчю Жовтневої революції, 14,8x10,5 см, папір, друк [2].

4. Фотолистівка «Академічний театр опери та балету ім. Т.Г. Шевченка», фото І. Кропивницького, видавництво «Радянська Україна», 1967 р. Зображено пам'ятник князю Володимиру. Знайдено у жительки м. Переяслава Барабаш Т.К., яка проживає по пров. Літописний, 5, 2008 р. Серія присвячена 50-річчю Жовтневої революції, 14,8x10,5 см, папір, друк [2].

5. Фотолистівка «Готель «Дніпро»», фото І. Кропивницького, видавництво «Радянська Україна», 1967 р. Зображено пам'ятник князю Володимиру. Знайдено у жительки м. Переяслава Барабаш Т.К., яка проживає по пров. Літописний, 5, 2008 р. Серія присвячена 50-річчю Жовтневої революції, 14,8x10,5 см, папір, друк [2].

31. ФТ-5203 КВ-41107 Листівка поштова «Тарас Шевченко», Київ, 1921 р. На листівці зображено портрет Т.Г. Шевченка, одягнутого в кожух із великим відкладним смушковим коміром, у піджак, сорочку з бантом, на голові смушева шапка. На звороті листівки – напис «Открытое письмо», нижче напис «Листівка». У лівому верхньому кутку зображено декоративний орнамент – розпис. Нижче друкованими літерами напис Ф. Красицького від руки: «На спомин 107-х роковин зо дня народження і 60-х зо дня смерті. Підварське товариство «Просвіта», 26 лютого 1921 року». Знайдено у Близнюк І.Г., у м. Київ, вул. Бойченка, 5, кв. 2, 2004 р., 14,х9 см, папір, фарба, чорнило, друк, рукопис. Зберігалося в особистому архіві Близнюка Г.С., який отримав вітання у вигляді цієї листівки. Передала до фондів музею його дочка Інна Григорівна [2].

Висновки. Проаналізовано та введено до наукового обігу музейні предмети інвентарної групи «Філателія» («ФТ») із фондової колекції НІЕЗ «Переяслав», обліковані та записані в інвентарній книзі № 5. Ці матеріали є продовженням дослідження шевченкіани із колекції заповідника, є одним із розділів наукової теми автора та слугуватимуть для створення каталогу музейних предметів на шевченківську тематику.

Список літератури:

1. Гладун Л.І. Філокартична шевченкіана в зібранні Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»: Український вимір. Міжнародний збірник інформаційних, освітніх, наукових, методичних статей і матеріалів з України та діаспори. Чернівці, 2012. 111 с.

2. Фонди Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав». Інвентарна книга № 5.

Kukhareva N.M. SHEVCHENKO'S POSTCARDS LETTERS FROM THE FUND COLLECTION OF THE NATIONAL HISTORICAL-ETHNOGRAPHIC RESERVE "Pereyaslav" (INVENTORY GROUP «PHILATELY»)

Shevchenko's postcards in the stock collection of NHER "Pereyaslav" belong to several inventory groups, namely, the group "PHYM" (Pereyaslav-Khmelnytsky History Museum), "ND"» (scientific-auxiliary fund), "FT" ("Philately"). The purpose of the article is to study the stock records of the National Historical and Ethnographic Reserve "Pereyaslav" in the inventory group "Philately" ("FT") in order to provide a description of those museum items that are part of the collection Shevchenkiana of Reserve, in particular, post.

Card catalogue of inventory group "Philately" ("FT") in nomination Shevchenko's postcards was mailed and were made descriptions in accordance with the inventory cards and scientific and unified passports of NHER "Pereyaslav". On the basis of stock materials the source of income, dimensions, technique, material of the museum object, time and place of residence were investigated. Persons and events associated with this museum exhibit are valuable for research.

In the inventory group "FT" ("Philately") there are 31 postcards in Shevchenko's subjects. All postcards of this group were issued in the 2 half of the XX century various publishing houses, in particular, the publishing house "Art", "Soviet Ukraine", the publishing house of the Ministry of Communication of Ukraine, the State publishing house of fine arts and music literature of the USSR, etc.

The postcards honor the memory of Taras Shevchenko: his self-portraits, the poet's portraits of various artists, and the image of museums bearing his name. With the help of leaflets of the philatelic Shevchenkiana, one can illustrate the poet's life, his work as an artist, his high respect for his name, and his creative achievements. The leaflets discussed in the article were submitted to the Reserve Funds in 2007–2008. The major part of the leaflets belonged to the teacher of Ukrainian language and literature of Tsybly's eight-year school, Khomenko Daria Ivanivna, who used them in lessons.

The article introduces to the scientific circulation the museum objects of the inventory group "Philately" ("FT") from the stock collection of NHER "Pereyaslav", in particular, the collection of Shevchenko's leaflets. These materials are continuation of the study of the Shevchenko's collection from the Reserve's collection, which is one of the sections of the author's scientific topic and will serve to create a catalog of museum items on the Shevchenko's subject.

Key words: *Shevchenko postcard, size, technique, material, inventory group "Philately".*